

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

CAatalogus sancto//rum [et] gestor[um] eor[um]

Petrus <de Natalibus>

Lugduni, 1508

De s[an]cta helisabeth de vngaria. Cap[itulum]. lxxix.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70797](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70797)

rij: quam ipse cōstruxerat. Hec gregorius. iij. dialogorū capitulo. iij.

De sctā helisabeth de vngaria. Cap. lxxij.

Helisabeth regis vngarie filia soror belle qui post patrem regnavit ex matre gertrude filia ducis normanie sorore Bertoldi patriarche aquileiēsis ab annis puerilibus puerilia contempnit et infantili etate deo famulari cepit. Lū eēt quinquēnis in ecclesia orans sedule; permanebat: adeo ut ancille ei ipsam auellere vir valerent. Sepius ludens aliquā de ancillis ver sus capella insequi videbatur: ut ex hoc intrādi et genua flectendi occasione captaret. Occasione ludi etiam se aliquando prosternebat: deo exinde mēte reuerentiam exhibēs. Crescens vō etate crescebat deuotione. Beatā dei genitricem in sui patronā et aduocatam: et beatuz iohannē euangelistā in sue castitatis custodes elegit. In choreis et alijs mundi vanitatibus nō solum abstinebat: sed et alias cōsocias ad simile inducebat. Sine intermissione orabat: et diuinū officiū cum summa reuerentia audiebat. Et dū euangeliū legeretur: coronā et monilia deponebat. Cum vō ad etatez nubilem peruēnisset: a patre suo licet inuita tradita est in cōiugium ludouico lantgrauio turungie. Que licet mutauerit statū: nō id mutauit affectū. Nā sedule oratiōi incumbebat. Sepe de nocte de viri latere ad orationē surgebat: eoqz absente iugiter in cōtēplatione pernoctabat: vnde eius exēplo virum suū ad multā paciētā et vite perfectionē imutauit. Pauperū semp memor existēs: eis largiflue ministravit. Luidā magistro conrado se in obediētā prebuit: et eidē in oibus saluo iure matrimonij paruit. Adeo ut aliqñ negligentiā cōmittens: ab eo diris disciplinis et verberibus se pmitteret flagellari. Corpus quoqz suū artissimis ieiunijs macerabat: et absente viro cū celesti spōso diuinis colloquijs incubebat. Et cū cibos curiales et cōsciētia respueret: vir eius quosdā ei redditus assignauit: quos tñ oēs fere pauperū necessitatibus ipendebat: et sepe potius in victu suo necessitatē sustinebat. Zanam pprijs manibus cū ancillis filabat: et inde pauperū vestimenta faciebat. Miraculorū quoqz gloria clarebat. Quadā nāqz vice ceruicia pauperum multitudini ad potandū tribuit: et vas p̄out primo plenum fuerat in nullo diminutū inuenit. Peregrinos et pauperes hospitio suscipiebat: et egris ac saniosis et vlterosis pro-

prijs manibus ministrabat: pedes illorū lauebatur: sanie abstergebat: vlcera medicabat: et sordidas vestes abluebat. Ad hec autē operanda: hospitale maximum in suo castro construxerat: et cum in montes positum esset: labore spernens: ad ipsum tamē quotidie accedebat. Sepulturas etiā pauperū frequētabat. Post hec virū induxit ad terram sctā pergeret visitandā. Quod princeps de uotus facere nō neglerit. Ibiqz in dei seruitio vitam finiuit. Sacta autē dñi helisabeth: multa patientia predicta vidualē statū cū summa deuotione amplectitur: et duobus milia marcharum quas de dote sua habuit pauperibus elargitur. Ita ut a multis dissipatū pdiga et fatua reputaretur. Deinde a quibusdā vassallis sui quondā viri: de omnibus possessiōibus suis eicitur: et in domo cuiusdā tabernarij cū filijs paruulis suscepta morat: ac in loco vbi porci manere consueuerant sepius hospitatur. Iniurias quoqz multas et graues etiam ab his quibus vir suis beneficia multa contulerat recepit: quas tamen omnes patientissime supportauit. Tunc abbatissa quedam vngarie eius matertera necessitati eius compatiens. Helisabeth ad episcopum bamburgen. eius amiculum adduxit: eamqz ei sollicitē commendauit. Que cum ancillis suis quas sui exēplo deo deuotas fecerat: ab eodē benigne suscipitur et humanissime pertractatur. Qui dum eam secūdis nuptijs tradere disponderet: omnino recusauit: volēs potius in paupertate castitatē seruare quā iterum ditata in rebus secularibus se implicare. Interea autē ossa viri sui de tras marinis partibus domui tumulanda deferuntur: cuius exequijs sancta mulier iter fuit: marime virtutis et paciētie signa p̄cedēs adeo ut ab enuulis quibusdā reputata fuisse virū minime dixerit. Filijs tamē suis hinc inde ad diuersa loca trasmissis: ipsa in habitu abiectissimo veste grisea: aliqñ ob breuitatē alieno panno p̄logata: et manicis ruptis alterius coloris griseo refarcitis: cepit incedere: et sub cura magistri coradi cū ancillis suis pauperibus ministrare. Lū autē pater suus eius inopiā audiuit: p̄ solēnes nūctos a se missos: eā ad paterna regna req̄siuit. Qui veniēs ad eā ipsam lana filatē inuenit: eiusqz paupertatē et paciētā admirati: eā oīno reuocare nō valuerunt. Hec autē sancta dei nō obstante et pauperū cure cū martha ministraret sollicitē: cū maria etiā cōtēplationi vacabat assidue. Sepiusqz mirabilibus visionibus in extasi rapta diuinitus solabatur: et eisdē fructus frequētissime delectabatur. Die qdā ex lassitudine in ancille gremio decubēs: oculos erigēs ad fenestram: nūc riu letabatur: nūc lachrymis tristabatur. In cetera dicēs hoc vbi. Ita dñe mi tu-

De sc̄tis i mēse nouē. occurētib⁹. Fo. cclxxiiij.

vis esse mecū ⁊ ego tecū. Interrogata q̄s ab ancilla ob amorē xp̄i qd viderit: r̄ndit se xp̄s vidisse puulū: q̄ secū se velle eē dicebat: in cuius p̄sentia hilaris: i absentia efficiebat tristis. Aliq̄n etiā dum talibus visionibus frueret: facies eius radijs coruscare videbatur. **C** Semel pro quodā vago ⁊ dissoluto iuvene orauit vt deus eius animum cōuerteret. Qui subito se a secularibus ⁊ p̄pōsis vestib⁹ exurri clamauit: ⁊ cōuersus minor ordinē introiuit. **C** Puella etiā cuidā inopi: que ad elemosinā querēdam venerat: dū lz fatibus renitēti flauos ⁊ crispōs capillos p̄cidisset: in quibus illa admodū gloriabatur: statim vt crines abscedit: eius quoq; simul animū imutauit: ⁊ vna secū ad seruicēdū egris induruit. **C** Ap̄propinquās igit̄ vite termino: apparēte sibi xp̄o ad celestia iuitat: morq; lecto decidens febre corripit: iāq; in extremis laborans ad pariter cōuersa: audita ē a circumstantibus dulcem pponere melodiā. Et iterrogata: cur hoc fecisset. R̄ndit q̄ auicula quedā iuxta parietem adeo dulciter cātauerat: q̄ se similiter puocauerat ad canēdū. **C** Ultima vō die ante suum trāsitū interrogauit ancillas: quid acture essent si ad eas diabolus adueniret. Deinde q̄si diabolū licēriās fuge: tr̄ib⁹ vicibus exclamauit. **C** Appropinquāte vō nocte media: deo gr̄as egit: q̄ hora illa gloriosa veniret: in qua xp̄s nasci voluit: ⁊ mudo apparuit icarnatus. ⁊ his dictis emisit sp̄m: anno dñi. **D.** cccxxi. visitationis sue anno. r̄vi. xij. kal. decēbris. **C** Corp⁹ aut̄ eius miro refragrabat odore: qd tñ diebus q̄tuor: inhumatū nullū ex se fetore sed eadē emisit odoris suauitatē. **C** Hise sūt etiā am aues infinite alias nunq̄ vise: hoibus cūctis incognite: supra ecclesiā: vbi corpus eius iacebat: que mira modulatiōe cōcinebāt. In aere quoq; audita est in hora eius trāsit⁹ sua uisissima melodia: cuius lz v̄ba nō potuissent intelligi: nocte tñ cātus dephēse sunt fuisse illius respōsorij. **C** Regnū mūdi ⁊c. sepius repetit: eius etiā corpus in tumulto positū oleo reundare reptū est. Sepulta est i castro margburch allemanie signis ⁊ prodigijs multiplicibus clarens.

C De sc̄to Isidoriano papa ⁊ mar. Cap. lxxx.

Dionysius papa ⁊ martyr natiōe romanus ex patre calphurnio vrbano p̄mo ep̄o romano in pot̄ficatu successit: ⁊ sedit annos. v. mēses. ij. dies. ij. **C** Qui ob cōfessionē nois christi vna cū quodā hippolyto p̄bytero iussu alex̄andri imperatoris in exilium dāuatus ⁊ in insulā sardinia deportat⁹

est: ibiq; pro christi nomine fustibus mactatus: martyr effectus ē. xij. kal. decēb. **C** Lūius corpus a fabiano papa eius successore nauimā delatū: ⁊ in cimiterio calixti via apia sepultū est. **C** Hic fecit ordinationes. v. per mēses decēbris: p̄sbyteros. x. diacones. xxi. ep̄os per diuersa loca numero. xij. ⁊ cessauit ep̄iscopatus dies. x. circa annū domini. ccciiij.

C De sancto Faustō martyre. Cap. lxxxi.

Faustus martyr ⁊ diaconus rome passus est. **C** Hic tantū fiducie et magnanimitatis a deo habuit: vt cū ad xp̄ianos carceri detentos nemo auderet accedere: isti tamē de eusebio college suo gr̄a concessa est: vt inuitis oibus hostibus: eis ad cōfessores xp̄i nō negaret ingressus: ⁊ sic indefinēter eos reuisebat: eisq; necessaria ministrabat. **C** Qui gr̄adeus ⁊ plenus dierum perfectio martyrio sub decio imperatore obruncatione capitis cōsumatus est. xij. kal. decēb.

C De sanctis Severino Eruperio ⁊ Feliciano marty. Cap. lxxxij.

Seuerinus ⁊ Felician⁹ apud viennā passi sunt. xij. kal. decēbris. **C** Quorū corpora post multos annos curricula ipsis reuelantibus inuenta et a pot̄fice vrbis ipsius clero ac populo honorifice sublata in basilica sancti romani q̄ in ipsa ciuitate sita est: condigno honore tumulata sunt: ibiq; requiescunt.

C De sancto Dōne abbate. Cap. lxxxiiij.

Dō abbas cluniacensis cenobij claruit tempore henrici p̄mi ⁊ henrici secundū imperatorum. **C** Qui q̄dem cluniacensis ordo incepit anno domini. ccccccccxij. anno primo conradi p̄mi sub abbate bernone eiusdem ordinis: ⁊ monasterij fundatore: ea videlicet cōditiōe vt ecclesia cluniacensis annuatim ecclesie gigniacensi censum. xij. denariorum solueret: in quo videlicet monasterio ab ipso bernone cōstructo seruabant instituta sancti patris eutychij viri chari ludouico imperatori. **C** Que quidē cōstitutiones atq; instituta a p̄dicto bernone abbate p̄decessore seci odōis i dicto mōasterio icobata ⁊ ordiata fuerūt. **C** Hic aut̄ sc̄tis berno: d extrēa deue-